

Yeşim Bilginturan
Park Elektrik Üretim Madencilik San. ve Tic. A.Ş.
Yatırımcı İlişkileri Müdürü

KAYDİLEŞTİRİLMEMİŞ HİSSE SAHİBİ YATIRIMCILAR YATIRIMCI TAZMİN MERKEZİ'NE (YTM) BAŞVURARAK HAK ARAYABİLECEK

Sürecin Başlangıcı ve Gelişimi

Geçtiğimiz yaz sonunda, Sermaye Piyasası Kurulu'nun 7 Eylül 2016 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanan yönetmeliğinin ardından kaydileştirilmemiş hisse senedi sahibi yatırımcılar için geçmişe dönük haklarını tazmin etmeleri adına yeni bir hak doğdu.

SPK'nın 7 Eylül tarihli söz konusu yönetmeliğinin perde arkasına baktığımızda ise Anayasa Mahkemesi'nin 2015 yılı sonunda, 6362 sayılı SPK kanununun 13. maddesinin dördüncü fıkrasını kısmen iptal etmesi yatıyordu. Anayasa Mahkemesi, bu iptalleri anayasanın mülkiyet hakkını güvenceye alan 35. ve "Temel Hak ve Hürriyetlerin Sınırlanması" başlıklı 13. maddelerine aykırı bularak gerçekleştirmişti.

Peki, SPK kanununda kısmen iptal edilen bölümler hangileriydi? Bu bölümler; "ve katılma belgelerinin geri alımı yapılamaz." ibaresi ile "Kayden izlenmeye başladığı tarihi izleyen yedinci yılın sonuna kadar teslim edilmeyen sermaye piyasası araçları YTM'ye intikal eder. Bunların üzerindeki sınırlı aynı haklar kendiliğinden sona ermiş sayılır. Bunlar YTM'nin hesabına geçmesinden itibaren üç ay içinde satılır." ibarelerini içeren bölümlerdi.

Dolayısıyla, sermaye piyasası araçlarının fiziki basımının sonlandırılarak kaydi sistemde takip edilmeye başlanmasının ardından kaydi sisteme geçmekte geciken yatırımcıların hak arayışı olumlu sonuçlanmış ve kaydileştirilmeyen hisse sahibi yatırımcılar hak arama şansını elde etmiş oldu.

Aşağıda linki yer alan, SPK'nın 7 Eylül 2016 tarihli Yönetmelik'i bu hak arayışının hangi yolla yapılacağını detaylarıyla ortaya koyuyor.

<http://www.ytm.gov.tr/media/25707/kaydilestirilmemis%20sermaye%20piyasasi%20araclarina%20iliskin%20yonetmelik.pdf>

Öte yandan, SPK tarafından bu konuda yetkilendirilen kurum olan Yatırımcı Tazmin Merkezi'nin SPK yönetmeliğinin ardından yayınladığı duyurusu da bu konuda hak sahiplerine yol gösteriyor.

<http://www.ytm.gov.tr/media/25686/ytm%20kaydilestirme%20iptal%20duyuru.pdf>

Yönetmelik ve YTM duyurusu gibi konuyla ilgili tüm kaynaklara Yatırımcı Tazmin Merkezi'nin www.ytm.gov.tr adresindeki web sitesinden ulaşılabilir.

Yatırımcılara ve İhraççı Şirketlere Hangi Roller Düşüyor?

Gerçek ve tüzel kişi hak sahipleri için farklı prosedürün izlendiği hak arama sürecinde biz, gerçek kişilerin hak arama adımları üzerinde duracağız. Bu adımlar hak sahibinin kendisi ya da noter onaylı vekâletname ibraz eden vekili tarafından yapılan başvuru ile başlıyor. Burada önemli nokta başvurular, direkt YTM yerine ihraççı şirketlere yapılıyor ve ihraççı şirketin düzenlediği evraklarla YTM'ye başvuru gerçekleştiriliyor. Kısacası, ilk adımda bizlere yani ihraççı şirketlere rol düşüyor. Sonrasında yatırımcılar, ihraççı tarafından düzenlenen iki temel belge ve kişisel evraklarıyla YTM'ye başvuru yapıyor. Bu aşamanın ardından YTM direkt yatırımcıyla muhatap olmaya başlıyor ve yatırımcıların geriye dönük haklarının ödemesi YTM tarafından gerçekleştiriliyor.

İhraççı şirketleri de içermesi açısından bizleri de ilgilendiren sürecin üzerinden adım adım geçelim;

1. Hak sahibi yatırımcı, kaydileştirilmemiş ve fiziki olarak elinde bulunan sermaye piyasası araçlarını ihraççı şirkete teslim edecek.
2. İhraççı şirket, 3 nüsha olacak şekilde **Teslim Tutanağı** (Yönetmelik Eki 2) düzenleyecek. Bir nüshası ihraççı şirkette kalacak olan Teslim Tutanağı, sermaye piyasası aracına ait başlangıç seri no, bitiş seri no, kupür değeri, tertibi, temettü kupon no vb. gibi pek çok bilgiyi içerecek şekilde hazırlanacak.
3. Teslim tutanağına ek olarak ihraççı şirket teslim edilen varlıkların gerçekliği ve hak sahipliği konusunda gerekli araştırmaların yapıldığı ve ihraççı şirketin bunlardan sorumlu olduğu hususlarını içeren bir **Taahhütname** (Yönetmelik Eki-3) hazırlayacak ve sermaye piyasası araçlarını teslim alacak.
4. İhraççı şirketler son aşamada teslim aldıkları ve teslim tutanağı hazırladıkları sermaye piyasası araçlarından MKK sistemine kayıtlı olanlar için tertip, grup, seri numarası, kupür değeri, kupon numarası, bilgilerini elektronik ortamda MKK sistemine girecek ve bu sermaye piyasası araçlarını hazırladıkları Taahhütname ile birlikte MKK'ya teslim edecekler. MKK'ya teslim aşamasına kadar ise söz konusu sermaye piyasası araçları gerekli saklama tedbirleri alınarak ihraççı tarafından saklanacak. Diğer yandan, birleşme vb. nedenlerle MKK sistemine kayıtlı olmayan sermaye piyasası araçları için ise ihraççının hazırlayacağı teslim tutanağında payların hangi nedenle MKK sistemine kayıtlı olmadığı ihraççı tarafından açıklanacak.
5. İhraççı şirket tarafından hazırlanan **Teslim Tutanağı ve Taahhütname** ile birlikte yatırımcının **kimlik fotokopisi ve iletişim & adres bilgileri** ile ödeme talebini içeren başvurular hak sahibi veya noter onaylı vekili tarafından en geç 7 Ekim 2026 tarihine kadar Sermaye Piyasası Kurulu'nun Ankara'daki hizmet binasında faaliyet gösteren Yatırımcı Tazmin Merkezi'ne iadeli taahhütlü posta yolu ile veya özel şirketler aracılığıyla imza karşılığı teslim suretiyle gerçekleştirilecek.
6. Hak ödemelerinde söz konusu sermaye piyasası aracı YTM tarafından satılmış ise; bunlara ilişkin satış tutarları, satış tarihine kadar hesaplanacak bedelsiz paylar ve kar payları, neması ile birlikte, nakden hak sahibi hesabına ödenecek. Diğer durumda, yani söz konusu sermaye piyasası araçları YTM tarafından satılmamış ise; bunlar ve bunlara ait bedelli ve bedelsiz paylar aynen, kar payları ise nakden YTM tarafından hak sahibine ödenecek.

Yönetmeliğe göre YTM tarafından hak sahiplerine yapılacak tüm ödemeler aynen ve nakden gerçekleştirilecek.

Sonuçta, kaydileştirilmeden dolayı hak kaybına uğrayan yatırımcılar, başvuruları halinde hisse senetleri satılmadıysa bunları aynen geri alabilecek. Satışı yapılmış olanlar ise, SPK'ca belirlenen esaslar çerçevesinde hesaplanacak satış tutarları üzerinden nakden geri ödeme alabilecek.

Sermaye Piyasası Kurulu, yönetmelik kapsamında ihraççı şirketlere ait adımlarla ilgili olarak, öngörülen işlemlerin usulüne uygun şekilde ve geciktirilmeksizin yapılması konusunda şirketlerin **yönetim kurullarını** sorumlu tutuyor.

Süreçte yer alacak tüm taraflara kolaylıklar diliyorum.